

1. Waarom een koor op de bouwplaats?

Kun jij je werk doen, als de muziek aanstaat? Dat is nogal verschillend per persoon. De één kan zich absoluut niet concentreren met muziek erbij. De ander juist wel. Misschien zeg jij wel: 'Ik heb altijd mijn oortjes in als ik huiswerk maak, zonder muziek lukt het niet.' Herman van Veen maakte eens een liedje over vroeger: 'Hilversum 3 (dat is nu: 3FM, de zender voor populaire muziek) bestond nog niet, maar ieder had zijn eigen stem. Van elke steiger klonk een lied: van Paljas, of Jeruzalem.' Bouwvakkers, die liepen te zingen of te fluiten. Later stond op elke bouwplaats de radio aan, met keiharde muziek. En nu heeft iedereen gewoon zijn eigen oortjes in.

Hier, in Ezra 3, zijn ook bouwvakkers aan het werk, terwijl de Psalmen klinken. Na een paar maanden van voorbereiding is het dan eindelijk zover: de bouw van de tempel gaat beginnen. Er zijn twee leiders: Zerubbabel, dat is een prins uit het koningshuis van David, er is de hogepriester Jesua (of Jozua). Ezra zelf komt pas later in beeld, in hoofdstuk 7. Zerubbabel en Jesua nemen het voortouw en beginnen met het herbouwen van de tempel. En bij die tempel is het net als bij elk ander gebouw: het begint met de fundering. Wat gebeurt er? Als de bouwers klaarstaan om aan het werk te gaan, wordt er een heel orkest opgesteld, samen met een tempelkoor. Vers 10: 'En de bouwers legden de fundering van de tempel van de HERE, en men stelde de priesters op, gekleed in ambtsgewaad, met de trompetten, en de Levieten, de nakomelingen van Asaf, met de cimbale, om de HERE te prijzen, naar de richtlijnen van David, de koning van Israël. Zij zongen in beurtzang bij het prijzen en bij het danken van de HERE dat Hij goed is, dat Zijn goedertierenheid over Israël tot in eeuwigheid is.'

En dat zingen, dat is aanstekelijk! Vers 11: 'Heel het volk hief een groot gejuich aan bij het prijzen van de HERE, omdat de fundering voor het huis van de HERE gelegd was.' Terwijl de bouwers bouwen, zingt het koor, speelt het orkest en juicht de hele menigte. Geloof maar dat de bouwers ook meegejuicht hebben, zou het niet? Waarom gebeurt dat op deze manier? Vorige week hebben we het eerste stuk van Ezra 3 gelezen en toen zagen we dat de volgorde daar anders is, dan hoe wij dat zouden aanpakken. Wij zouden eerst dat gebouw bouwen, dan wordt er gewerkt, op een vieze bouwplaats, door mensen met overalls aan. En dan, daarna, als alles klaar is en netjes schoongemaakt, dan zouden we een zangkoor laten komen, en een orkest. Dan zou iedereen met prachtige kleren aan komen kijken hoe het geworden is. En dan zou er een schitterende dienst zijn, en dan zouden wij gaan bidden, en God de eer geven, en met elkaar de dienst van God beleven. Maar hier is dat niet zo! Eerder werd al een altaar gebouwd tussen de puinhopen van de tempel. Het eerste offer werd gebracht midden tussen de scherven en de brokstukken. En hier zien we dat er al muziek is *tijdens* alle bouwwerkzaamheden! Onder het bouwen wordt er gezongen. En onder het zingen wordt er gebouwd. Hier is een volk zingend aan het werk! God wordt gedankt, lezen we. Vers 11: 'Zij zongen in beurtzang bij het prijzen en bij het danken van de HERE dat Hij goed is, dat Zijn goedertierenheid over Israël tot in eeuwigheid is.'

2. De dienst aan God omvat ons héle leven!

Waarom gaat dit zo samen? Dat bouwen, dat is toch gewoon praktisch werk? Waarom wordt dat zo omgeven met een loflied? Daar zit een heel mooie gedachte achter. Dat komt, omdat dit praktische werk gedaan wordt tot lof en eer van de allerhoogste God! Deze mensen beseffen héél duidelijk, dat ze niet zómaar aan het werk zijn, maar dat ze voor GóD aan het werk zijn! Wij halen dat vaak uit elkaar, toch? Je hebt het gewone leven, en je hebt het godsdienstige leven. Op zondag ben je kerklid, en dat ben je met hart en ziel, je geniet van de diensten en van het zingen, en op maandag ben je gewoon weer op je werk, en dan lijkt die zondag heel ver weg. Vaak zijn dat twee gescheiden werelden. Maar hier wordt gebouwd en gezongen, en dat komt

vloeiend bij elkaar. Misschien denk je nu: 'Ja, dat is wel waar, maar hier gaat het ook om de bouw van de tempel. Dat is ook een heilig werk. Maar ander werk is vaak zo onheilig, zo gewoon.' Dat klopt natuurlijk, het gaat hier om de tempel. Maar we hebben ook, aan het begin van de dienst, gehoord wat Paulus schrijft aan de Kolossenzen, hoofdstuk 3 vers 16 en 17: 'Laat het woord van Christus in rijke mate in u wonen, in alle wijsheid; onderwijs elkaar en wijs elkaar terecht, met psalmen, lofzangen en geestelijke liederen. Zing voor de Here met dank in uw hart. En *alles wat u doet met woorden of met daden*, doe dat alles in de Naam van de Here Jezus, terwijl u God en de Vader dankt door Hem.'

'Alles wat u doet met woorden of met daden': dat is dus ook: op het werk! En bij je vrijwilligerswerk. En het is ook: op school, of in je studie. En het is ook: in het huishouden, bij je mantelzorg. En het is ook: in je vrije tijd. 'Alles wat u doet met woorden of met daden, doe dat alles in de Naam van de Here Jezus, terwijl u God en de Vader dankt door Hem.'

Ons hele leven bestaat in feite uit het bouwen voor God. We bouwen voor God in de kerk als we een dienst hebben. En we bouwen voor God in De Bron, als daar de inloop is, met mooie gesprekken, als daar de taalles is, of de huiswerkbegeleiding, of de kinderkerk. Je bouwt mee aan de samenleving, en dat doe je: voor God. Je bouwt mee aan de kerk, en dat doe je voor God. Je zet je in in je familie, en dat doe je: voor God! En als je iets goeds doet voor je burens, dan doe je dat: voor God!

Hoe zit dan praktisch? Nou, elk beroep draagt als het goed is iets bij, iets nuttigs, aan de samenleving. Als dat niet zo is, dan kun je beter stoppen met zo'n beroep. Dan verdoe je je tijd. Maar ook als je bijvoorbeeld werkt voor een frisdrankenfabriek, dan draag je een steentje bij aan de samenleving: als je zelf frisdrank drinkt, dan is het ook nodig dat die frisdrank gemaakt wordt. Toch? Denk je dat God zo heilig is dat Hij niets te maken heeft met een frisdrankfabriek? God is de God van ons hele leven. Ook van ons werk! Of dat nu betaald werk is of vrijwilligerswerk, dat maakt voor God niets uit. Hij roept ons om ons werk te doen (zoals Paulus dat zegt) 'in de Naam van de Here Jezus, terwijl u God en de Vader dankt door Hem.'

Kunnen de mensen om je heen eigenlijk aan jou zien dat jij je werk doet in de naam van Jezus? Kunnen ze het aan jou merken, dat je verwonderd bent over je Messias, die leed en stierf aan het kruis hout van Golgotha, ook voor jou? Kunnen ze aan jou merken dat je leeft van genade? Of klaag je morgen weer over de koffie, 'het is toch maar smerige bocht'? Praat je mee over een collega, achter zijn rug om, dat het zo'n irritant persoon is? Loop jij de kantjes eraf in het groepje waarmee je samen een werkstuk moet maken? Je voelt wel aan: dat kán niet! Dat rijmt niet! Als je dit leest, over dat koor op de bouwplaats in Jeruzalem, dan geeft je dat een hele nieuwe blik op je leven, op je werk, op al die heel gewone dingen, beslommeringen van alledag. Dit werk op die bouwplaats in Jeruzalem wordt geheiligd door de muziek. En zo wordt ons hele leven, en ook ál ons werk, geheiligd door Jezus Christus, en door de dankzegging voor Zijn offer aan het kruis. Je moet het gewoon niet toelaten, dat een deel van je leven buiten de glans van Gods liefde komt te liggen. Breng je hele leven voortdurend in het zonlicht van Gods genade, met alles erop en eraan! Als je nou 's morgens gaat bidden, neem dan met God de dag door. 'HERE, U weet dat ik een moeilijk gesprek moet gaan voeren vandaag. Help mij daarbij, en help ook mijn gesprekspartner om dat gesprek met mij te voeren.'

'Here God, U weet dat ik vandaag onverwacht geconfronteerd kan worden met moeilijke keuzes, vreselijke dilemma's. Geef mij het inzicht dat ik op dat moment doe wat Jezus zou doen. Leid mij door de Heilige Geest.' Zo laat je het licht van God schijnen op je hele leven.

En laat dan ook de muziek maar met je meegaan! Op je werk of in De Bron of op straat mag je óók gerust een Psalm fluiten, of een Opwekkingslied. Je hoeft je daar niet voor te generen! Eén van onze kinderen was nog klein en zat achterop de fiets te zingen: 'Jezus is de goede Herder.' Ik geneerde dan soms een beetje, maar dat is juist zo mooi! Dat is de onbevangenheid die we allemaal nodig hebben. Zingend mogen we verder gaan. Zingend aan het werk! En mensen die langs De Bron lopen, die horen het

ook vaak: dat er binnen gezongen wordt. Prachtig! Laat dat maar gebeuren! De bouwers aan de tempel gaan zingend aan het werk. Hun werk staat helemaal in het teken van de lof aan God. En zo mogen wij ook leven! We mogen bezig zijn tot eer van God, in De Bron, in ons werk en vrijwilligerswerk, in alles wat wij doen. Ik vind dat zo'n mooie gedachte! Over heel je leven straalt het licht van Gods liefde.

3. Ook voor verdriet is er plaats bij God

Maar: in Ezra 3 wordt er niet alléén maar gezongen, en er wordt er niet alléén maar gedankt. Want tussen die al die juichende mensen staan ook huilende mensen. Vers 12: 'Maar velen van de priesters en de Levieten en de familiehoofden, namelijk de ouderen die het eerste huis op zijn fundering gezien hadden, huilden met luide stem toen zij dit huis voor hun ogen zagen, terwijl vele anderen met gejuich en met blijdschap hun stem verhieven.'

Je kunt daarover nog meer lezen in Haggaï 2, want Haggaï was en profeet die in deze tijd profeteerde. Dit waren ouderen, die het nog precies wisten: hoe geweldig, hoe groots en hoe schitterend die éérste tempel was, ooit gebouwd door koning Salomo. Zo'n vijftig jaar geleden is die tempel verwoest. Zij zien nu deze fundering, en als ze het vergelijken met vroeger, dan stelt het niets voor. Natuurlijk, ze zijn blij dat er weer gebouwd wordt, maar het is zo'n achteruitgang... Zoals vroeger wordt het nooit meer. Nooit! Komt dat eigenlijk ook niet heel dichtbij? Bijvoorbeeld als je denkt aan de kerk? Hoeveel kerken zijn er al niet gesloten, of zelfs gesloopt? De Koninginnekerk in Crooswijk... hoeveel ouderen hebben daar niet een foto van hangen thuis, of een pentekening? Veel ouderen vertellen me hoe ze stonden te huilen toen die kerk werd gesloopt, in 1972, dat is nu ook precies 50 jaar geleden. Soms kun je terugverlangen naar een tijd waarin mooie dingen gebeurden. En er zijn altijd dingen die verdwijnen, ook heel kostbare dingen. Mij persoonlijk grijpt het vaak aan bij begrafenissen: opa en oma waren gelovige mensen, de kinderen kennen het nog uit hun jeugd, en de kleinkinderen weten niets meer van de Bijbel. Zo is het lang niet altijd, maar het is een patroon wat je regelmatig ziet. Martin, jij hebt ook veel begrafenissen geleid in je eerdere werk, jij zult dat herkennen. Als je terugkijkt, dan is er heel veel reden om te huilen. En ik vind het eigenlijk wel ontroerend, dat daar in Jeruzalem ook ruimte voor is. Het wordt genoemd, hier in Ezra 3, het wordt niet verzwegen. En het wordt ook niet veroordeeld. Er zijn mensen die huilen, dat verdriet mag er zijn. Maar er zijn óók mensen die juichen. En wat staat er dan in vers 13? 'En het volk kon geen onderscheid maken tussen het geluid van het vreugdegejuich en het geluid van het huilen van het volk.' Dit is één volk, één gemeenschap, en er wordt gehuild en er wordt gejuicht. Dat mag, dat kan. Het is ook goed als dat gebeurt, zoals we dat in de gemeente doen, ook in De Bron: we delen lief en leed, vreugde en verdriet.

4. Maar God bemoedigt ons!

Maar... in dat boekje Haggaï, staat dat God Zijn volk ook bemoedigt. Natuurlijk, je kunt soms huilen over wat verloren is gegaan, maar toch roept God je om verder te kijken. Terwijl dit allemaal aan de gang is, moet de profeet Haggaï een boodschap doorgeven van de HERE (Haggaï 2: 2): 'Zeg toch tegen Zerubbabel, de zoon van Sealthiël en landvoogd van Juda, en tegen Jozua, de zoon van Jozadak, de hogepriester, en tegen de rest van het volk: "Wie is er onder u overgebleven die dit huis gezien heeft in zijn eerste heerlijkheid? En hoe ziet u het nu? Is het niet als niets in uw ogen?" (Dat is dat verdriet.) Vers 5: 'Nu dan, wees sterk, Zerubbabel, spreekt de HERE, wees sterk, Jozua, zoon van Jozadak, hogepriester, en wees sterk, heel de bevolking van het land, spreekt de HERE. Werk door, want Ik ben met u, spreekt de HERE van de legermachten. Volgens het woord van het verbond dat Ik met u sloot, toen u uit Egypte vertrok, en Mijn Geest, Die in uw midden stond: Wees niet bevreesd!' En dan vers 8: 'Ik zal dit huis vullen met heerlijkheid, zegt de HERE van de legermachten.' En vervolgens vers 10: 'De heerlijkheid van dit toekomstige huis zal groter zijn dan die van het eerste, zegt de HERE van de legermachten. In deze plaats zal Ik vrede geven, spreekt de HERE van de legermachten.'

God geeft ruimte voor verdriet, voor tranen, maar tegelijkertijd wijst Hij vooruit! Als je alleen maar teruggang ziet, dan denk je veel te klein van Hem! Want de toekomst is in Zijn handen! Die nieuwe tempel, die zoveel kleiner is dan de eerste, die zal gevuld worden met Zijn luister, met Zijn heerlijkheid, en met Zijn vrede. Die belofte, die is werkelijkheid geworden, vooral toen in die nieuwe tempel, ruim vijf eeuwen later, God Zelf binnenkwam, in de gestalte van Zijn Zoon, Jezus Christus. Toen werd inderdaad de tempel gevuld door Zijn aanwezigheid, door Zijn vrede, door Zijn genade. En die genade en vrede van God, die zijn door Jezus Christus uitgevloeid over de hele aarde. Er is een gemeente ontstaan, een wereldwijde gemeente die nog elke dag groeit. Gemiddeld komen er wereldwijd elke dag 74.000 christenen bij.

5. We mogen zingend aan de slag!

Maar ook dat is niet het belangrijkste. Het meest belangrijke is dat Jezus Christus terugkomt. God Zelf staat garant voor een goede toekomst. Uiteindelijk wint de hoop het van de wanhoop, uiteindelijk wint de vreugde van het verdriet. Zo staat het ook in Ezra 3: 'En het volk kon geen onderscheid maken tussen het geluid van het vreugdegejuich en het geluid van het huilen van het volk, want het volk hief een groot gejuich aan en het geluid werd tot ver gehoord.' Het gejuich, dát is wat doorklinkt, tot op grote afstand. De vreugde om wie God Zelf is. Vandaag word jij bevestigd als ouderling, Martin, ook dit is weer een nieuw begin. Met elkaar mogen we verder gaan, zingend aan het werk. Als het daarover gaat, over zingen tijdens het werk, dan moet ik denken aan het beroemde gedicht van Martinus Nijhoff, over de brug bij Bommel. De brug waar hij over schreef, die is er al lang niet meer.

De brug die er nu ligt, in de A2, net ten noorden van Den Bosch, heet de Martinus Nijhoff-brug, vanwege dit gedicht. Zingen tijdens het werk. Zingen tijdens het varen op een schip. Ik kom zelf uit een schippersfamilie, ik denk dat ik óók daarom dit gedicht zo mooi vind. Het gedicht heet 'De moeder de vrouw'.

*Ik ging naar Bommel om de brug te zien.
Ik zag de nieuwe brug. Twee overzijden
die elkaar vroeger schenen te vermijden,
worden weer bureu. Een minuut of tien
dat ik daar lag, in 't gras, mijn thee gedronken,
mijn hoofd vol van het landschap wijd en zijd -
laat mij daar midden uit de oneindigheid
een stem vernemen dat mijn oren klonken.*

*Het was een vrouw. Het schip dat zij bevoer
kwam langzaam stroomaf door de brug gevaren.
Zij was alleen aan dek, zij stond bij 't roer,*

*en wat zij zong hoorde ik dat psalmen waren.
O, dacht ik, o, dat daar mijn moeder voer.
Prijs God, zong zij, Zijn hand zal u bewaren.*

Dat is het! Psalmen zingen aan het roer. Je weg gaan, aan het werk gaan, met een lied in je hart. Gods hand zal je bewaren! Amen.